
Зьмест «ARCHE» за 2007 год

1. **Рудкоўскі, Пётра.** Хто забіў беларускае адраджэньне? // № 3 (54). С. 5—15. Бібліягр. у падрадж. заўвагах. **Рэц. на:** Адамянц, Александр. Конец «возрожденческого проекта» в Беларуси // <http://n-europe.eu/content/?p=1200>; Pershai, Alexander. Questioning the Hegemony of the Nation State in Belarus: Production of Intellectual Discourses as Production of Resources // *Nationalities Papers*. Vol. 34. № 5 (November 2006). P. 623—635.

2. Як зрабіць з Лукашэнкі Вароніна: Круглы стол у рэдакцыі «ARCHE» [24 лютага 2007 г.] / Удзел бяруць Аляксандар Адамянц, Мікалай Кацук, Уладзімер Лабковіч, Дзяніс Мельянцоў, Аляксандар Мілінкевіч, Віталь Сіліцкі, Аляксей Янукевіч // № 5 (56). С. 5—9.

АНАЛІТЫКА

3. ***Анціпенка, Алесь.** Структурныя зрухі мэдыйнага поля // № 4 (55). С. 43—46*.

4. **Анціпенка, Алесь.** Эрозія сацыяльных кантрактаў як фактар палітычных пераменаў // № 10 (61). С. 40—43.

5. **Банс, Валеры; Ёлчык, Шэран Л.** Зрынуць дыктатараў: Хто стаіць за электаральнымі рэвалюцыямі ў посткамуністычнай Эўразіі? / Пер. з анг. А. Т. // № 3 (54). С. 59—66.

6. **Віданава, Ірына.** Апантанья надзеяй: Беларуская моладзь пасля выбараў 2006 г. // № 10 (61). С. 5—12.

7. **Вік, Ганс-Георг.** Як выйсьці зь беларускага тупіка? / Пер. зь ням. Алеся Пяткевіча // № 1—2 (53). С. 10—25. Бібліягр. у падрадж. заўвагах.

8. *Вэнэсуэла: рэвалюцыя Уга Чавэса: [Аналіт. даклад Crisis Group] / Пер. з анг. Алеся Мартынава // № 12 (63). С. 19—59.

9. ***Гайдук, Кірыла.** «Кактэйль» з прыватызацыі і даўгоў: рэцэпт для пазьбягання даўгавой пасткі? // № 11 (62). С. 13—17.

10. **Гансэн, Імке.** Прастора беларускага палітычнага дыскурсу і ягоныя візуальныя ды пэрфармацыйныя элементы // № 4 (55). С. 51—60. Бібліягр. у падрадж. заўвагах.

11. **Гаўсотэр, Тобіяс; Німан, Арнэ; Шрац, Аляксандар.** Палітыка Эўрапейскага Зьвязу да Беларусі: Прастора для манэўру і варыянты палітыкі / Пер. зь ням. Сяргея Богдана // № 9 (60). С. 68—77. Бібліягр. у падрадж. заўвагах.

12. **Крывой, Яраслаў.** Ці дапамогуць эўрапейскія санкцыі беларускім прафсаюзам? / Пер. з анг. Сяргея Богдана // № 9 (60). С. 56—67. Бібліягр. у падрадж. заўвагах.

13. **Матыль, Аляксандар.** Постваймарская Расея — выклік для Эўропы // № 7—8 (58—59). С. 78—85.

*— тэксты, пазначаныя *, былі надрукаваныя неклясычным правапісам.

14. *Мельянцоў, Дзяніс. Ці возьмуць Беларусь у ГУАМ? // № 10 (61). С. 34—39. Бібліягр. у падрадк. заўвагах.

15. Пікулік, Аляксей. Наколькі рацыянальны беларускі аўтарытарызм? // № 4 (55). С. 47—50. **Рэц. на:** North, Douglass Cecil. Understanding the Process of Economic Change. — N.J.: Princeton University Press, 2005; Pierson, Paul. Increasing Returns, Path Dependence and the Study of Politics. — Florence: European University Institute, 1997.

16. *Роўда, Уладзімер. Апазыцыйнае лідэрства і тэхнічнае кіраўніцтва: Прынцыпы і платформы «апазыцыйнага парлямэнту» // № 6 (57). С. 10—15.

17. Рудкоўскі, Пётра. Пра канкардат, вяртаньне Кандрусевіча і этнічныя чысткі ў беларускім Касцёле // № 10 (61). С. 21—28. Бібліягр. у падрадк. заўвагах.

18. *Сіліцкі, Віталь. Што супольнага паміж Ніязавым і Кастра, альбо Чаму дыктатуры перажываюць дыктатараў // № 1—2 (53). С. 5—9.

19. Сіліцкі, Віталь. «A Do-Nothing Congress» — «Кангрэс, які нічога ня робіць» // № 6 (57). С. 5—9.

20. *Сіліцкі, Віталь. Выжывае мацнейшы: Аўтарытарная рэакцыя пасля каляровых рэвалюцыяў у краінах былога СССР: унутрыпалітычныя і міжнародныя аспекты / Пер. з анг. Алесь Мартынава // № 7—8 (58—59). С. 40—77. Бібліягр. у падрадк. заўвагах.

21. Сіліцкі, Віталь. Беларусь: анатомія прэвэнтыўнага аўтарытарызму // № 10 (61). С. 44—69. Бібліягр. у падрадк. заўвагах.

22. *Стоўнэр-Ўайс, Кэтрын. Чаму Расея спаўзла да аўтарытарызму? / Пер. з анг. Алесь Мартынава // № 12 (63). С. 10—18.

23. *Усаў, Павал. Дэмакратычнае вяртаньне да мінулага: Выбары і грамадзянскае занявольне ў Расеі // № 12 (63). С. 5—9.

24. Ўілсан, Эндру. Беларусь паміж «каляровай рэвалюцыяй» і «контррэвалюцыйнай тэхналогіяй» // № 3 (54). С. 53—58. Бібліягр. у падрадк. заўвагах.

25. Ўілсан, Эндру. Украінскі шлях да свабоды: крызісы, кампрамісы і новыя выбары / Пер. з анг. Наталкі Харытанюк // № 10 (61). С. 29—33.

26. Ўэй, Лукан Элан; Лявіцкі, Стывэн. Дынаміка прымусу пры аўтэкратычных рэжымах пасля «халоднае вайны» (друкуецца зь невялікімі скарачэньнямі) / Пер. з анг. Сяргея Богдана // № 7—8 (58—59). С. 86—104. Бібліягр. у падрадк. заўвагах.

27. Ці можна быць больш прарасейскім за Лукашэнку: Круглы стол у рэдакцыі «ARCHE» [2 чэрвеня 2007 г.] / Удзел бяруць Кірыл Коктыш, Ігар Лялькоў, Рыгор Костусеў, Аляксей Янукевіч, Павал Севярынец, Аляксандар Алесін, Валер Карбалевіч, Дзяніс Мельянцоў // № 6 (57). С. 16—21.

28. Чавусаў, Юры. Сцэнары парлямэнцкіх выбараў-2008 // № 11 (62). С. 5—12. Бібліягр. у падрадк. заўвагах.

29. Чубрык, Аляксандар. Новая эканамічная палітыка старога аўтарытарнага рэжыму // № 10 (61). С. 13—20. Бібліягр. у падрадк. заўвагах.

30. Чуліцкая, Тацяна. Адзіная думка аналітыка Суздальцава // № 4 (55). С. 35—42. Бібліягр. у падрадк. заўвагах.

31. Ярабін, Балаш; Рабальяці Аластар. Дыялёг з д'яблам: Аб стасунках Эўразьвязу зь Беларусьсю / Пер. з анг. М. П. // № 4 (55). С. 23—34. Бібліягр. у падрадк. заўвагах.

АПЫТАНЬНЕ

32. *Каму належыць спадчына ВКЛ? / Удзел бяруць Алесь Белы, Зігмас Зінкявічус, Вячаслаў Насевіч, Ёнас Трынкунас; Падрыхтаваў Аляксей Дзермант // № 10 (61). С. 116—127.

ВЫБАРЫ 2007

33. **Быкоўскі, Паўлюк.** Апазыцыя ў мясцовых выбарах: ні ўдзел, ні байкот // № 3 (54). С. 23—28. Бібліягр. у падрадк. заўвагах.

34. Даніна каляндарнай абраднасці: мясцовыя выбары 2007: Круглы стол у рэдакцыі «ARCHE» [28 студзеня 2007 г.] / Удзел бяруць Уладзімер Мацкевіч, Уладзімер Лабковіч, Паўлюк Быкоўскі, Андрэй Казакевіч, Алесь Міхалевіч, Дзяніс Мельяноў / № 3 (54). С. 29—33.

35. ***Казакевіч, Андрэй.** Мясцовыя выбары 2007: з пазыцыі ўлады // № 3 (54). С. 16—22.

36. **Усаў, Павал.** Мясцовыя выбары ці самарэкрутацыйная кампанія ўладаў? // № 3 (54). С. 34—37.

ГІСТОРЫЯ

37. ***Белы, Алесь.** Як разьмежаваць Літву ад Расіі? // № 10 (61). С. 128—145. Бібліягр. у падрадк. заўвагах.

38. ***Браўн, Энтані Н.** Плянаваньне статусу моваў у Беларусі: Дасьледаваньне тэмы дыскурсу ў публічных месцах / Пер. з анг. Вольфа Рубінчыка // № 12 (63). С. 109—126: іл. Бібліягр. у падрадк. заўвагах і ў канцы артыкула.

39. ***Бэмпарад, Эліса.** Ідэнтыфікацыя экспэрымэнт у савецкім Менску / Пер. з анг. Вольфа Рубінчыка // № 11 (62). С. 61—77. Бібліягр. у падрадк. заўвагах.

40. ***Васькоў, Уладзімер.** Каталіцтва ва ўсходняй Гомельшчыне // № 12 (63). С. 127—147: іл. Бібліягр. у падрадк. заўвагах.

41. ***Вашкевіч, Андрэй.** Нашы сыягі над Заходняй // № 4 (55). С. 78—90: іл. Бібліягр. у падрадк. заўвагах.

42. **Гардзіенка, Алэг.** Граблі міталёгізацыі // № 3 (54). С. 67—73. Бібліягр. у падрадк. заўвагах.

43. ***Грох, Міраслаў.** Ад этнічнай групы

да мадэрнай нацыі: чэскі прыклад / Пер. з анг. В. Р. // № 1—2 (53). С. 162—173.

44. **Грох, Міраслаў.** У нацыянальных інтарэсах: Патрабаваньні й мэты эўрапейскіх нацыянальных рухаў XIX ст. у параўнаўчай пэрспэктыве / Пер. з чэск. А. Карцеля // № 6 (57). С. 159—188. Бібліягр. у падрадк. заўвагах.

45. **Грох, Міраслаў.** У нацыянальных інтарэсах: Патрабаваньні й мэты эўрапейскіх нацыянальных рухаў XIX ст. у параўнаўчай пэрспэктыве: [Працяг] / Пер. з чэск. А. Карцеля // № 7—8 (58—59). С. 114—186. Бібліягр. у падрадк. заўвагах.

46. **Грох, Міраслаў.** У нацыянальных інтарэсах: Патрабаваньні й мэты эўрапейскіх нацыянальных рухаў XIX ст. у параўнаўчай пэрспэктыве: [Заканчэньне. Пачатак № 6, 7—8 (57, 58—59)] / Пер. з чэск. А. Карцеля // № 10 (61). С. 146—203. Бібліягр. у падрадк. заўвагах.

47. ***Грынфэльд, Лія.** Нацыяналізм і сьвядомасьць / Пер. з амэрык. Уладзімера Паўловіча // № 1—2 (53). С. 147—161.

48. **Казакевіч, Андрэй.** Палітычная геаграфія Беларусі // № 4 (55). С. 91—100. Бібліягр. у падрадк. заўвагах.

49. **Камінскі, Анджэй Суліма.** Сутыкненьне Захаду і Ўсходу пад Воршай і Віцебскам: Аб антыімперскай візіі беларускай гісторыі // № 4 (55). С. 16—22.

50. Кароткі нарыс беларускага пытаньня / Падрыхт. да друку і камэнт. Алесь Пашкевіч, Андрэя Вашкевіча, Андрэя Чарнякевіча // № 11 (62). С. 104—421: іл. Бібліягр. і камэнт. у падрадк. заўвагах.

51. ***Катлярчук, Андрэй.** Па навуку ў Галандыю: Студэнты зь Вялікага Княства Літоўскага ва ўнівэрсытэтах Нідэрляндаў XVII—XVIII стст. // № 11 (62). С. 422—428. Бібліягр. у падрадк. заўвагах і ў канцы артыкула.

52. **Латышонак, Алэг.** Мой рэйтынг эўрапейскіх нацыяў на пачатку XX стагодзьдзя // № 5 (56). С. 82—86.

53. **Латышонак, Алэг.** Студэнты зь Вялікага Княства Літоўскага перад рэк-

тарскім судам Кракаўскага ўнівэрсытэту ў 1469—1536 гг. // № 6 (57). С. 153—158. Бібліягр. у падрадк. заўвагах і ў канцы артыкула.

54. **Латышонак, Алег.** Беларускі нацыяналізм і сутыкненне цывілізацыяў / Пер. з анг. Сяргея Петрыкевіча // № 7—8 (58—59). С. 105—113. Бібліягр. у падрадк. заўвагах і ў канцы артыкула.

55. ***Латышонак, Алег.** Крэва — Верх — Белая Русь // № 11 (62). С. 429—434. Бібліягр. у падрадк. заўвагах.

56. **Макмілін, Арнольд.** Прыгажосць у малым: Вывучэнне «меншых» моваў ва ўнівэрсытэце на прыкладзе беларускай (прамова прэзідэнта Асацыяцыі сучасных гуманітарных даследаванняў, Лёндан, 17 сакавіка 2006 г.) / Пер. з анг. Алеся Мартынава // № 4 (55). С. 109—120.

57. **Пашкевіч, Алесь; Вашкевіч, Андрэй; Чарнякевіч, Андрэй.** Кароткая прадмова да «Кароткага нарысу беларускага пытання» // № 11 (62). С. 93—103. Бібліягр. у падрадк. заўвагах.

58. ***Рубінчык, Вольф.** Пасляслоўе перакладчыка: Экспэрымэнт, які вырас на костках гэбраістаў [да артыкула Э. Бэмпарад «Ідышысцкі экспэрымэнт у савецкім Менску»] // № 11 (62). С. 77—80. Бібліягр. у падрадк. заўвагах.

59. **Сідарэвіч, Анатоль.** Антон Луцкевіч і Беларуская Сялянска-Работніцкая Грамада // № 9 (60). С. 192—218. Бібліягр. у падрадк. заўвагах.

60. **Скінэр, Барбара.** Грамадзкія каштоўнасьці ўніяцкай царквы ў XVIII ст. // № 4 (55). С. 101—108. Бібліягр. у падрадк. заўвагах.

61. **Сыляшынскі, Войцех.** Барацьба дзяржаўных органаў зь беларускай дывэрсійнай дзейнасьцю на паўночна-ўсходніх землях міжваеннай Польшчы (1920—1925) / Пер. з польск. Антона Кузьміча // № 1—2 (53). С. 114—146. Бібліягр. у падрадк. заўвагах.

62. ***Сьміт, Этані.** Гісторыя і лёс нацыі: адказы і ўдакладненьні / Пер. з анг.

Вольфа Рубінчыка // № 1—2 (53). С. 174—185. Бібліягр. у падрадк. заўвагах.

63. ***Ўілсан, Эндру.** Украіна і Расея пасля Памаранчавай рэвалюцыі / Пер. з анг. Алеся Мартынава // № 11 (62). С. 81—92. Бібліягр. у падрадк. заўвагах.

64. **Шнаркевіч, Язэп.** Успаміны з майго жыцця і працы / Падрых. да друку Андрэя Антонава // № 12 (63). С. 148—178.

ГОРАДНЯ ПАД УДАРАМ

65. ***Вашкевіч, Андрэй.** Падмуркі чакаюць свайго часу // № 9 (60). С. 20—36: іл.

66. ***Гардзееў, Юры.** Гарадзенскія эсэ / № 9 (60). С. 37—55: іл. Бібліягр. у падрадк. заўвагах.

67. ***Стурэйка, Сьцяпан.** Хамства ў камяні: Горадня пад ударам савецкай ідэнтычнасьці // № 9 (60). С. 5—19: іл.

ГУТАРКА

68. **Ірванец, Аляксандар.** «Больш за ўсё на сьвеце я не люблю сур'ёзнасьці»: Зь вядомым украінскім пісьменьнікам, «падскарбіем» «Бу-Ба-Бу» гутарыць літаратурнаўца Марыя Мартысевіч // № 7—8 (58—59). С. 217—221.

69. ***Казько, Віктар.** Наша літаратура амаль цалкам нэкрафільская: Гутарка зь пісьменьнікам / Гутарыў Алесь Аркуш // № 10 (61). С. 204—215.

ДЗЕНЬ ВОЛІ

70. **Сіліцкі, Віталь.** Разьвітаньне зь Мілінкевічам // № 4 (55). С. 5—12.

71. **Усаў, Павал.** Дыалёг моцнага са слабым // № 4 (55). С. 13—15. Бібліягр. у падрадк. заўвагах.

ДОПІСЫ

72. **Капаховіч, Мікола.** Заўвагі да меркаваньняў беларускай эліты // № 12 (63). С. 237—239.

КРЫТЫКА

73. **Акопаў, Карэн.** Гегелеўская ідэя беларускай дыктатуры // № 9 (60). С. 78—85. **Рэц. на:** Lallemand, Jean-Charles; Symaniec, Virginie. Biélorussie. Mécanique d'une dictature. — Paris: Les Petits Matins, 2007. — 254 p.

74. **Бацюкоў, Аляксей.** Палемічныя праекцыі вялікага Лімітрофа // № 10 (61). С. 81—95. Бібліягр. у падрадж. заўвагах. **Рэц. на:** Не-империя: Великое княжество Литовское в польской исторической памяти: Интервью с Иеронимом Гралея // Ab Imperio. 2004. № 4; Вилимас, Дарюс. Великое княжество Литовское: стереотипы исторической памяти в Литве // Ab Imperio. 2004. № 4; Вырский, Дмитрий. Великое княжество Литовское как исторический опыт: случай Украины // Ab Imperio. 2004. № 4; Марзалюк, Игорь. Великое княжество Литовское в исторической памяти белорусов-русинов: от средневековья к постмодерну // Ab Imperio. 2004. № 4; Филюшкин, Александр. Вглядываясь в осколки разбитого зеркала: Российский дискурс Великого княжества Литовского // Ab Imperio. 2004. № 4.

75. ***Гапава, Алена.** Жанчыны застаюцца пад кантролем, альбо Ці могуць прыгнечаныя гаварыць? // № 10 (61). С. 96—102. Бібліягр. у падрадж. заўвагах. **Рэц. на:** Жанчыны выходзяць з-пад кантролю: Беларускае жаночае апавяданьне / Наталка Бабіна, Вольга Бабкова, Зося Баброўнік і інш. — Мінск: Выдавец І. П. Логвінаў, 2007. — 248 с. — (Кнігарня «Наша Ніва»).

76. **Ёфэ, Грыгоры.** Дробныя сакрэты запозьненага нацыяналізму / Пер. з анг. W. R. // № 11 (62). С. 42—48. Бібліягр. у

падрадж. заўвагах. **Рэц. на:** Булгаков, Валер. История белорусского национализма. — Вильнюс: Институт белорусистики, 2007. — 331 с.

77. **Жыбуль, Віктар.** Гісторыя і сучаснасьць крывавага тунэлю сьмерці // № 10 (61). С. 70—80. Бібліягр. у падрадж. заўвагах. **Рэц. на:** Маракоў, Л. Ахвяры і карнікі. — Мінск, 2007. — 440 с.; Маракоў, Л. Непамяркоўныя. Трэцяя спроба: Апавяданні. — Мінск, 2007. — 260 с.

78. ***Казакевіч, Андрэй.** Яшчэ адна гісторыя пра беларускі нацыяналізм // № 7—8 (58—59). С. 5—22. Бібліягр. у падрадж. заўвагах. **Рэц. на:** Булгаков, Валер. История белорусского национализма. — Вильнюс, 2006.

79. **Кінштымаў, Андрэй.** Падвядзеньне вынікаў або зьвяздзеньне рахункаў // № 7—8 (58—59). С. 23—30. Бібліягр. у падрадж. заўвагах. **Рэц. на:** Петриков, П. Т. Очерки новейшей историографии Беларуси (1990-е — начало 2000-х годов). — Минск: Белорусская наука, 2007 с.

80. **Кунтэр, Б'ёрн.** Правал заходняга пляну дэмакратызацыі Беларусі / Пер. з ням. Сяргея Богдана // № 3 (54). С. 42—52. Бібліягр. у падрадж. заўвагах. **Рэц. на:** Вік, Ганс-Георг. Як выйсьці зь беларускага тупіка? // № 1—2 (53). С. 10—25.

81. **Марплз, Дэйвід Р.** Сіла і слабасьць беларускага аўтарытарызму / Пер. з анг. V. K. // № 4 (55). С. 66—77. **Рэц. на:** Ioffe, Grigory. Understanding Belarus: The Questions of Language // Europe-Asia Studies. Vol. 55. № 7. 2003. P. 1009—1047; Ioffe, Grigory. Understanding Belarus: Belarusian Identity // Europe-Asia Studies. Vol. 55. № 8. 2003. P. 1241—1272; Ioffe, Grigory. Understanding Belarus: Economy and Political Landscape // Europe-Asia Studies. Vol. 56. № 1. 2004. P. 85—118; Karp, Marek. Białoruska ucieczka od wolności // Gazeta Wyborcza. 1997. 26—27 lip.

82. **Мартысевіч, Марыя.** З адкрытым забралам і сталёвым кордам // № 6

(57). С. 64—68. **Рэц. на:** Жанчыны выходзяць з-пад кантролю: Беларускае жаночае апавяданьне / Наталка Бабіна, Вольга Бабкова, Зося Баброўнік і інш. — Мінск: Выдавец І. П. Логвінаў, 2007. — 248 с. — (Кнігарня «Наша Ніва»).

83. **Мацкевіч, Уладзімер.** Сіняя кніга Сяргея Іванавіча // № 6 (57). С. 77—81. **Рэц. на:** Костян, С. На стыке тысячелетий. — Мозырь: ООО МД «Белый ветер», 2004.

84. **Мельянцоў, Дзяніс.** Клясычныя рэчы, якія сёння ня маюць ніякага сэнсу / № 3 (54). С. 40—41. **Рэц. на:** Potocki, Rodger. Flawed Election... and Parties // <http://www.tol.cz>. Posted on 5 February 2007.

85. **Мельянцоў, Дзяніс.** З чаго складаецца «каляровая рэвалюцыя» // № 6 (57). С. 28—38. **Рэц. на:** Reclaiming Democracy. Civil Society and Electoral Change in Central and Eastern Europe / Joerg Forbrig and Pavol Demeš (eds.). — Bratislava: German Marshall Fund of US and Erste Foundation, 2007.

86. **Мельянцоў, Дзяніс.** Няпэўная будучыня беларускага інтэрнэту // № 10 (61). С. 110—115. **Бібліягр.** у падрадк. заўвагах. **Рэц. на:** Интернет и выборы: Президентские выборы 2006 г. в Белоруссии (и их значение). — Б. м.: Инициатива «Открытая сеть», 2006.

87. **Пацюпа, Юры.** Павукі ў слоіку // № 6 (57). С. 39—63. **Рэц. на:** Шведаў, С. М. Слоўнік сінонімаў беларускай мовы. — Мінск: Сучаснае слова, 2004. — 480 с.

88. **Пашкевіч, Алесь.** Пратэстантызм і беларускі нацыяналізм у міжваеннай Польшчы // № 5 (56). С. 42—56. **Бібліягр.** у падрадк. заўвагах. **Рэц. на:** Пратэстанцкая царква і беларускі нацыянальны рух на пачатку XX стагоддзя: Артыкулы і ўспаміны / Уклад. А. Латышонка, С. Акіньчыца. — Мінск: Кнігазбор, 2006. — 208 с.

89. **Пікулік, Аляксей.** Ідэалёгія беларускай дзяржавы: функцыяналізм і т'юнінг // № 5 (56). С. 57—65. **Рэц. на:** Pszeworski, Adam. Democracy and the Market: Political and Economic Reforms in Eastern Europe

and Latin America. — Cambridge: Cambridge University Press, 1991; Рубинов, Анатолий. Тупики крестового похода за демократию // Советская Белоруссия. 2006. 27 окт.

90. **Рудкоўскі, Пётра.** Пра рэлігійны дагматызм таварыша Рубінава // № 1—2 (53). С. 64—74. **Бібліягр.** у падрадк. заўвагах. **Рэц. на:** Рубинов, Анатолий. Наука и общество // Советская Белоруссия. 2006. 12 дек.

91. **Рудкоўскі, Пётра.** Мітычнае маўчаньне пра Беларусь // № 5 (56). С. 10—25. **Рэц. на:** Акудовіч, Валянцін. Код атсутнасці: Асновы беларускай ментальнасці. — Мінск: Логвінаў, 2007.

92. **Рудкоўскі, Пётра.** Аптымістычная трагедыя польскасцы ў Беларусі // № 6 (57). С. 69—76. **Рэц. на:** Gawin, Tadeusz. Związek Polaków na Białorusi. Historia niszczenia niezależności: 1988—2005. — Białystok, 2006.

93. **Рудкоўскі, Пётра.** Бацька і матка беларускай мікраімперыі // № 7—8 (58—59). С. 31—39. **Бібліягр.** у падрадк. заўвагах. **Рэц. на:** Андрееенко, Антон. Новыя крестоносцы // Рэспубліка. 2007. 15 чэрвеня.

94. ***Садоўскі, Пётра.** Слоўнік пераходнага перыяду // № 5 (56). С. 26—41. **Бібліягр.** у падрадк. заўвагах. **Рэц. на:** Нямецка-беларускі слоўнік = Deutsch-belarussisches Wörterbuch: Больш за 50000 словаў / Пад рэд. Мікалая Кур'янікі. — Мінск: Выдавец Зміцер Колас, 2006. — 976 с.

95. **Саўка, Зьміцер.** Вярблюд на трасянец. Улады ўзяліся рэгуляваць тое, чым яны й ня думаюць карыстацца // № 1—2 (53). С. 32—42. **Бібліягр.** у падрадк. заўвагах.

96. ***Саўка, З. Ф.** Правілы леваяпісу, або Што нас чакае, калі новая рэдакцыя «Правілаў беларускага правапісу і пунктуацыі» стане афіцыйным дакументам // № 1—2 (53). С. 43—63: іл. **Бібліягр.** у падрадк. заўвагах.

97. **Сідарэвіч, Анатоль.** «Гітлер ранен

и бежал»: Беларуская штодзённая пачатку апошняй вайны // № 11 (62). С. 33—41. **Бібліягр.** у падрадк. заўвагах. **Рэц. на:** Беларусь в первые месяцы Великой Отечественной войны (22 июня — август 1941 г.): Документы и материалы. — Минск: НАНРБ, 1996.

98. ***Сіліцкі, Віталь.** Частка формулы, якая мела вынікам Лукашэнку // № 1—2 (53). С. 26—31. **Рэц. на:** Кравченко, Пётр. Беларусь на распутье, или Правда о Беловежском соглашении: Записки дипломата и политика. — Москва: Время, 2006. — 456 с.

99. **Сіліцкі, Віталь.** Паміж кліентурай і апазыцыяй // № 3 (54). С. 38—39. **Рэц. на:** Potocki, Rodger. Flawed Election... and Parties // <http://www.tol.cz>. Posted on 5 February 2007.

100. **Усаў, Павал.** Што трэба беларусам ад Эўразьвязу // № 4 (55). С. 61—65. **Рэц. на:** Ambrosio, Thomas. The Political Success of Russia-Belarus Relations: Insulating Minsk from a Color Revolution // *Demokratyzatsiya*. V. 14. № 3 (Summer 2006). P. 407—434.

101. **Усаў, Павал.** Канец «канца гісторыі» // № 10 (61). С. 103—109. **Рэц. на:** Мир вокруг России: 2017. Контуры недалекого будущего / Под ред. С. А. Караганова. — Москва: Культурная революция, 2007.

102. **Хотарн, Джэфры.** Страта для бэйсболу / Пер. з анг. Б. У. // № 12 (63). С. 60—66: іл. **Рэц. на:** Tariq, Ali. Pirates of the Caribbean: Axis of Hope. — London: Verso Books, 2006. — 244 p.; Raby, Diana L. Democracy and Revolution: Latin America and Socialism Today. — London: Pluto, 2006; Venezuela: Hugo Chavez's Revolution. Latin America Report No. 19 // <http://www.crisisgroup.org/home/index.cfm?id=4674&l=1>.

103. **Чуліцкая, Тацяна.** Радасныя сумневы ў існаваньні беларусаў // № 6 (57). С. 22—27. **Бібліягр.** у падрадк. заўвагах. **Рэц. на:** Тимофеев, Алексей. Новей-

шая белорусская история // Россия в глобальной политике. 2007. 15 марта; Лопшина, Александра. Политическое сотрудничество Украины и Беларуси в рамках СНГ. Ч. 1 // http://www.ia-centr.ru/public_details.php?id=575; Фадеев, Александр. Прогноз развития экономики Белоруссии остается неясным // <http://www.materik.ru/index.php?section=analytics&bulid=168&bulsectionid=18505>.

104. **Чуліцкая, Тацяна.** Экспэртныя акулярны Масквы // № 11 (62). С. 18—25. **Рэц. на:** Коктыш, Кирилл. Беларусь: зарождение политики // <http://deeplake.livejournal.com/118149.html#cutid1>; Коктыш, Кирилл. Перестановки в КГБ Беларуси — это в первую очередь кадровый размен // <http://www.polit.ru/news/2007/07/18/koktysh.html>; Коктыш, Кирилл. За переустройство Венесуэлы // <http://nmnby.org/pub/0707/18j.html>; Суздальцев, Андрей. Задание на осень 2007 // <http://politoboz.com/node/212>.

105. ***Шлык, Аляксандар.** Малая канстытуцыя інэртнай апазыцыі // № 11 (62). С. 26—32. **Бібліягр.** у падрадк. заўвагах. **Рэц. на:** Праект Канстытуцыйнага закону аб сістэме і паўнамоцтвах дзяржаўнай улады і мясцовага самакіраваньня (Малая Канстытуцыя Рэспублікі Беларусь) / Уклад. Мечыслаў Грыб, Валеры Фадзееў, Гары Паганяйла, Сяргей Альфер, Міхаіл Пастухоў. — Менск, 2007.

ЛІТАРАТУРА

106. **Андруховіч, Юры.** Лірыка: [Welcome to My Foolish Dreamland; The Very Best of Tabloids; Back in USSR; Glory to the Camels; Without You-2; In Memory of Deep Purple; Just in Between] / Пер. з укр. Андрэя Хадановіча // № 1—2 (53). С. 186—192.

107. **Анціпенка, Алесь; Спрыначан, Аксана.** Дарога і шлях: SMS-п'есКА з антрактам-размовай па тэлефоне // № 4 (55).

С. 219—226.

108. **Бахарэвіч, Альгерд.** Пазаўчора; Цёплыя рэчы, халодныя рэчы: [Апавяданьні] // № 6 (57). С. 189—200.

109. Беларуская сытуацыя — пераадоленьне неспадзеньняў: Гутарка зь перакладчыкам **Адамам Паморскім** / Гутарыла **Марыя Мартысевіч** // № 5 (56). С. 110—118.

110. **Вайцяшонак, Марыя.** Рэлігія саду: [Апавяданьне] // № 11 (62). С. 455—463.

111. **Воранаў, Віталь.** Плошча: Адна бязьдзея ў шматлікіх дзеях // № 11 (62). С. 452—454.

112. **Вэсас, Тар'ей.** Лядовы палац: Раман / Пер. з нованарвэск. Яна Максіюка // № 5 (56). С. 137—220: іл.

113. ***Гарачка, Усевалад.** Сьвята вайны // № 4 (55). С. 206—218.

114. **Джэфэрс, Робінсан.** Дэраш / Пер. з анг. Хрысьціны Грамамовіч // № 9 (60). С. 222—231.

115. ***Дзьмітрыеў, Дзьмітры.** і!: [Вершы: «але!...»; «— ім, кіттам шматлікім...»; «камасутра-арт у самак?...»; «не, яна...»; «асте...»; «а ты — міліцыя?...»; «Арбузікі з ЗУБРа...»; Урад Удару] // № 3 (54). С. 232—234.

116. **Дзьмітрыеў, Дзьмітры.** 69: [Вершы: «адзежа?...»; «а жа — n'u! juna ja!!»] // № 7—8 (58—59). С. 192—193.

117. **Дзьмітрыеў, Дзьмітры.** Амбіграмы // № 11 (62). С. 446—448.

118. **Жаромскі, Стэфан.** Табу: [Апавяданьне] / Пер. з польск. Алесі Сёмухі // № 11 (62). С. 464—469.

119. **Жыбуль, Віктар.** Мікрахірургія слова, альбо Пачатак беларускай амбіграматыкі // № 11 (62). С. 449—451.

120. **Знаткевіч, Аляксей.** Чорныя кветкі; Справядлівы суд; Да жыдоўскага пытаньня: [Апавяданьні] // № 10 (61). С. 223—227.

121. **Калета, Радаслаў.** Вершы: [Размова; Жанчына й мужчына; Закаханы Картэзі; Вяртаньне дадому] // № 6

(57). С. 201—202.

122. **Калета, Радаслаў.** Вершы: [Ілюзіяністы; Канец старой казкі; Рэўнасьць; Нічога благога; Каханьне найлепшае; Пра аднаго такога; Пратэрмінаваны эротык; «пісаць такім чынам...»] / Пер. з польск. **Марыі Мартысевіч** // № 12 (63). С. 228—232.

123. **Крывал (Krywál).** Калі б я быў гэбэшнікам: [http://krywál.livejournal.com] // № 3 (54). С. 220.

124. **Максіюк, Ян.** Трохі пра жыцьцё і творчасць Тар'ей Вэсаса // № 5 (56). С. 126—136: іл. Бібліягр. у падрадкаў заўвагах.

125. **Максіюк, Ян.** Робінсан Джэфэрс / № 9 (60). С. 219—221.

126. **Мартысевіч, Марыя.** Апісаньне ландшафту сучаснай беларускай паэзіі: Картаграфічны этуд // № 5 (56). С. 119—125. Бібліягр. у падрадкаў заўвагах.

127. **Нордбрант, Генрык.** Вершы: [Калі мы расстаемся з табою; Куды б мы ні ехалі; Пад ветразямі; Мэтро; Горад скрыпачоў; Прагмата; Хлусьня; Сон аб задняй плячоўцы; Сон аб роспачы; Сон аб маці; Афіцыянт; 14 гадзін] / Пер. з дацк. Яна Максіюка // № 7—8 (58—59). С. 194—205.

128. **Пацюпа, Юрась.** Пралегамэны да фармальнага пазнаньня лірыкі // № 12 (63). С. 179—227.

129. **Прахаська, Тарас.** Увабраць горад: [Апавяданьне] / Пер. з укр. Ціны Давыдчук // № 7—8 (58—59). С. 206—216.

130. **Топал, Філіп.** Карла Залатара падарожжа на Корсыку: [Апавяданьне] / Пер. з чэск. Веранікі Бяльковіч // № 1—2 (53). С. 193—215.

131. **Топэраф, Сэм.** Тарантул: [Апавяданьне] / Пер. з анг. Кацярыны Крывашэйцавай // № 1—2 (53). С. 216—222.

132. **Хадановіч, Андрэй.** Чэмпіянат сьвету па акынскай паэзіі: [Вершы: Гадзіны гвалту; Самсон; Плакалі, знаём!; Справаздача; Чэмпіянат сьвету па акынскай паэзіі; Смачна есьці!; Пра твае і мае майткі; Полтэргайст; Пору году; Парная лічба] //

№ 3 (54). С. 221—231.

133. **Хадамовіч, Андрэй.** Несымэртныя сны: [Вершы: Зялёная гарбата; «покуль надвор’е хваліце покуль з гораду валіце...»; Несымэртныя сны; Падводныя сны; «у нэце заторы сыгналам песна і вузка...»; Выпускнікам Ліцэю-2007; «у той губэрні ўсё менш табе незнаёмых паведаў...»; Ich liebe] // № 7—8 (58—59). С. 187—191.

134. **Хадамовіч, Андрэй.** Паводле: [Вершы: По матывах; Яшчэ адзін спосаб убачыць шпака; Пост; «Ноч. Вуліца. Ліхтар пад левым...»; «Вось і лета дайшло...»; Музей дзяўчатаў] // № 10 (61). С. 216—222.

135. **Шымборска, Віслава.** Лірыка: [Голас у абарону парнаграфіі; Дзье малпы Брэйгеля; Фатаздымак 11 верасня; Тэарыст, ён назірае; Сыпіс; Багіня плоднасці эпохі палеаліту; Нічога двойчы] / Пер. з польск. Сяргея Прылуцкага // № 6 (57). С. 203—208.

МОВА

136. **Верабей, Кастусь.** Да артыкула «Крывіцкі лексыкон» Ю. Пацюпы // № 9 (60). С. 191.

137. **Пацюпа, Юры.** Крывіцкі лексыкон: Слоўнік-дэтэктыў // № 3 (54). С. 159—219.

138. ***Саўка, З. Ф.** Правілы левапісу, або Што нас чакае, калі новая рэдакцыя «Правілаў беларускага правапісу і пунктуацыі» стане афіцыйным дакумэнтам: [Працяг. Пачатак № 1—2 (53), рубрыка «Крытыка»] // № 3 (54). С. 112—158. Бібліягр. у падрадк. заўвагах.

139. ***Саўка, З. Ф.** Правілы левапісу, або Што нас чакае, калі новая рэдакцыя «Правілаў беларускага правапісу і пунктуацыі» стане афіцыйным дакумэнтам: [Заканчэнне. Пачатак № 1—2, 3 (53, 54)] // № 4 (55). С. 149—192: іл. Бібліягр. у падрадк. заўвагах.

ПАКАЗЬНІК

140. Зьмест «ARCHE» за 2006 год / Падрыхтавала Тацяна Вабішчэвіч // № 1—2 (53). С. 230—239.

ПАЛЕМІКА

141. ***Анціпенка, Алесь.** Незалежная беларуская прэса на мяжы зьнікненьня: што значыць такая сытуацыя? // № 1—2 (53). С. 89—94. Бібліягр. у падрадк. заўвагах.

142. **Балахонаў, Сяргей.** WC-літаратура альманаху «Тэксты» // № 6 (57). С. 209—213.

143. **Бацюкоў, Аляксей.** Найноўшае ліцьвінства як праект карэкцыі сучаснасьці // № 12 (63). С. 67—72. Бібліягр. у падрадк. заўвагах.

144. ***Белы, Алесь.** Доўгая сьмерць славянскай Літвы: Да дыскусіі пра беларускую гісторыю і беларускую ідэнтычнасьць // № 12 (63). С. 73—82. Бібліягр. у падрадк. заўвагах. **Рэц. на:** Булгаков, Валер. История белорусского национализма. — Вильнюс, 2006. — 331 с.; Казакевич, Андрэй. Яшчэ адна гісторыя пра беларускі нацыяналізм // ARCHE. 2007. № 7—8; Булгакаў, Валер. Злыя дэмань беларускай гісторыі / ARCHE. 2007. № 9.

145. **Булгакаў, Валер.** Злыя дэмань беларускай гісторыі // № 9 (60). С. 97—178. Бібліягр. у падрадк. заўвагах.

146. **Вэнцлава, Томас. Катлярчук, Андрэй.** Ці можна пісаць пра Літву і забывацца пра Беларусь? Тры праекты «Міцкевіч», распачатыя ў мадэрны той час / Пер. з польск. і анг. Сяргея Богдана / № 1—2 (53). С. 95—99. Бібліягр. у падрадк. заўвагах.

147. **Ёфэ, Грыгоры.** Беларусь: дзяржава, але яшчэ ня нацыя / Пер. з анг. V. K. / № 4 (55). С. 193—205. Бібліягр. у падрадк. заўвагах.

148. **Ёфэ, Грыгоры.** Беларускае нацы-

ятварэнне ў прызьме апошніх прэзідэнцкіх выбараў / Пер. з анг. Т. П. // № 6 (57). С. 214—225. Бібліягр. у падрадк. заўвагах.

149. **Ёфэ, Грыгоры.** Нацыятварэнне ў Беларусі — апошнія слова / Пер. з анг. Т. П. // № 6 (57). С. 231—233.

150. **Лаўроўская, Грына. Катлярчук, Андрэй.** Вакол аднаго Берасця: Рэпліка Грыны Лаўроўскай і адказ Андрэя Катлярчука // № 1—2 (53). С. 100—108. Бібліягр. у падрадк. заўвагах. **Рэц. на:** Kotljarchuk, Andrej. In the Shadows of Poland and Russia. The Grand Duchy of Lithuania and Sweden in the European Crisis of the mid-17th Century. — Södertörns högskola, 2006.

151. **Марплз, Дэйвід Р.** Выбары і нацыятварэнне ў Беларусі — камэнтар да артыкула Грыгорыя Ёфэ [«Беларускае нацыятварэнне ў прызьме апошніх прэзідэнцкіх выбараў»] / Пер. з анг. Т. П. // № 6 (57). С. 226—231.

152. **Надэльман, Ітан.** Найлепшы шлях у барацьбе з наркаманіяй: забароны ці легалізацыя? / Пер. з анг. Наталкі Харытанюк // № 12 (63). С. 83—88.

153. **Пацоп, Юрась.** Правапісны сымптом моўнай хваробы // № 11 (62). С. 49—60. Бібліягр. у падрадк. заўвагах.

154. ***Пашкевіч, Аляксандар; Чарнякевіч, Андрэй.** Лягічна незвязаная гісторыя // № 9 (60). С. 86—96. Бібліягр. у падрадк. заўвагах. **Рэц. на:** Кобрын, М. У. Беларускі нацыянальны рух: 1917—1920. — Мінск: Беларускае выдавецкае таварыства «Хата», 2004. — 96 с.; Mironowicz, J. Recenzja na Kobryn Michail. Biełaruski nacyjanalny ruch: 1917—1920, Minsk 2004, ss. 96 // Białoruskie Zeszyty Historyczne. 2006. № 26. S. 303—306.

155. ***Пікулік, Аляксей.** Чатыры крызісы беларускай апазыцыі // № 1—2 (53). С. 109—113.

156. **Рудкоўскі, Пётра.** «Хлопчык-ідыёт» сярод «сьмецьця» Гайдэгера, або Як Бабкоў пасунуўся да межаў абсурду // № 1—2 (53). С. 79—88. Бібліягр. у пад-

радк. заўвагах.

157. **Чарняк, Віктар.** Канчатковы вынік такой стратэгіі — сьмерць: Заўвагі да артыкула Ітана Надэльмана [«Найлепшы шлях у барацьбе з наркаманіяй: забароны ці легалізацыя?»] // № 12 (63). С. 89—91. Бібліягр. у падрадк. заўвагах.

158. **Шпарага, Вольга. Рудкоўскі, Пётра.** Фрагмэнты абмеркаваньня аналізу Пётры Рудкоўскага «Хто забіў беларускае адраджэньне» («ARCHE» 3/2007) на сайце <http://www.n-europe.eu> // № 5 (56). С. 221—227.

ПРЭЗЭНТАЦЫЯ

159. **Палескі, Янаў.** Каталёг беларускага народнага глупства / Пер. з расейск. // № 5 (56). С. 76—81. **Рэц. на:** Беларусь: ні Европа, ні Россия: Мнения белорусских элит / Под ред. В. Булгакова. — Варшава: Изд-во «ARCHE», 2006. — 268 с.

160. **Роўда, Уладзімер.** Эўрапейская альтэрнатыва для краіны паганскага бога / № 9 (60). С. 179—184. **Рэц. на:** Беларусь: ні Эўропа, ні Расея: Меркаваньні беларускіх эліт. — Варшава: Выд-ва «ARCHE», 2006. — 268 с.

161. **Сіліцкі, Віталь.** Дылемы выбару / № 5 (56). С. 66—75.

РЭЦЭНЗІІ

162. **Абрамовіч, Павал.** Краіна мёртвых паэтаў // № 1—2 (53). С. 223—226. **Рэц. на:** Калосьсе: Літ.-маст. альманах. 2006. № 1 (10).

163. **Абрамовіч, Павал.** Ненатольны вядзьмак А. Казлоў // № 3 (54). С. 238—239. **Рэц. на:** Казлоў, А. С. Юргон: рамамы, аповесці, апавяданні. — Мінск: Маст. літ., 2006. — 255 с.

164. **Абрамовіч, Павал.** Я — сьведка // № 4 (55). С. 230—232. **Рэц. на:** Мудроў, Вінцэсь. Альбом сямейны / Радыё Свабод-

ная Эўропа. — Радыё Свабода, 2007. — 232 с.: іл. — (Бібліятэка Свабоды. XXI стагодзьдзе).

165. **Абрамовіч, Павал.** Вытрымаць атаку шчасця // № 5 (56). С. 232—235. **Рэц. на:** Керэт, Э. Кіроўца аўтобуса, які хацеў стаць Богам / Пер. зь іўрыту П. Касцюкевіча. — Менск: выдавец І. Логвінаў, 2007. — 200 с.

166. **Абрамовіч, Павал.** «Бум-Бам-Літ» як сэксанд-хэнд // № 6 (57). С. 234—237. **Рэц. на:** Барысевич, Юрась. Тактыка і стратэгія альтэрнатыўнай літаратуры // Тэксты. 2007. № 3.

167. **Абрамовіч, Павал.** Зроблена рукамі Наталкі Бабінай // № 10 (61). С. 237—239. **Рэц. на:** Бабіна, Н. Крыві не павінна быць відна. — Мінск: І. П. Логвінаў, 2007. — 220 с. — (Кнігарня «Наша Ніва»).

168. **Абрамовіч, Павал.** «Трупы зарыты на установленную глубину»: Праўда і выдумка шляху Беларусі да свабоды // № 11 (62). С. 470—473. **Рэц. на:** Арлоў, У. Імёны свабоды / Радыё Свабодная Эўропа. — Радыё Свабода, 2007. — 576 с.: іл. — (Бібліятэка Свабоды. XXI стагодзьдзе).

169. **Абрамовіч, Павал.** Казкі сьмерці і жыцця // № 12 (63). С. 235—236. **Рэц. на:** Глобус, Адам. Казкі. — Мінск: Логвінаў, 2007. — 200 с.

170. **Акудовіч, Валянцін.** Сьмерць — геніяльны суаўтар // № 7—8 (58—59). С. 233—234. **Рэц. на:** Белавокі, Андрус. Лесьвіца ў нябёсы з адной прыступкі. — Менск: Выдавец І. Логвінаў, 2007.

171. **Бразаўскас, Арунас.** Джэнтэле пра Бацьку // № 9 (60). С. 232—235. **Рэц. на:** Шевцов, Ю. В. Объединенная нация. Феномен Беларуси. — Москва: Европа, 2005. — 256 с.

172. **Булаўскі, Уладзімер.** КаКа, або Каравы каравяк // № 5 (56). С. 228—231. **Рэц. на:** Каляровая карова: Анталогія дзіцячай польскай паэзіі / Пер. з польск. і ўклад. І. Кур'ян. — Мінск: выдавец І. Логвінаў, 2007. — 348 с.

173. **Воранаў, Віталь.** Краіна жывых ілжэсведчаньняў // № 10 (61). С. 228—230. **Рэц. на:** Pałyga, Artur. Kolchoz imienia Adama Miczkiewicza. Reportaże z Białorusi. — Bielsko-Biała: Wydawnictwo Buffi, 2005. — 160 s.

174. **Жбанкоў, Максім.** Інтэлігент як здохлы сабака: Зацемкі на палёх кніжкі, якой няма // № 3 (54). С. 235—237. **Рэц. на:** Мацкевич, Владимир. Вызывающее молчание. — Москва: ООО «Вариант», 2007. — 240 с.

175. **Жбанкоў, Максім.** «pARTisan»: хованкі з канцэптам: Спроба прыватнай культур-дывэрсіі // № 4 (55). С. 227—232. **Рэц. на:** pARTisan: Альманах сучаснае беларускае культуры. 2002—2006. №№ 1—4.

176. ***Жукоўскі, Даніла.** Дрындушкі Свабоды // № 11 (62). С. 474—477. **Рэц. на:** Арлоў, У. Імёны свабоды / Радыё Свабодная Эўропа. — Радыё Свабода, 2007. — 576 с.: іл. — (Бібліятэка Свабоды. XXI стагодзьдзе).

177. ***Жукоўскі, Даніла.** Нечаканае сьвятло сіценскага навакольнага // № 12 (63). С. 233—234. **Рэц. на:** Севярынец, Павал. Лісты зь лесу. — Вільня: Інстытут беларусістыкі, 2007. — 314 с. — (Кнігарня «Наша Ніва»).

178. **Куманецкі, Гары.** Пяты «pARTisan» // № 7—8 (58—59). С. 235—237. **Рэц. на:** pARTisan: Альманах сучаснае беларускае культуры. 2007. № 5.

179. **Макарэвіч, Сяргей.** Настольная кніга для нацыяналіста // № 7—8 (58—59). С. 238—240. **Рэц. на:** «Ня бойцеся ахвяраў і пакут!»: Дакумэнты і матэрыялы пра дзейнасць мядзельска-смаргонскага антыкамуністычнага падзем'я (1948—1950 гг.) / Уклад. Міхася Чарняўскага. — Вільня: Наша будучыня, 2006. — 153 с.; Чарняўскі, Міхась. Як пошуг маланкі: Расціслаў Лапіцкі. — Мінск: Тэхналогія, 2006. — 71 с.

180. **Нікалюк, Сяргей.** Эфэкт «QWERTY» ў гісторыі беларускага нацыя-

налізму // № 10 (61). С. 234—236. **Рэц. на:** Булгаков, Валер. История белорусского национализма. — Вильнюс: Институт белорусистики, 2007. — 331 с.

181. **Пяткевіч, Аляксей.** Ці была ў беларусаў польская свядомасць? // № 10 (61). С. 231—233. **Рэц. на:** Булгакаў, Валер. Гісторыя беларускага нацыяналізму. — Вільня: Інстытут беларусістыкі, 2006.

182. ***Сакалоўскі, Уладзімер.** Беларуская Біблія ў нямецкім выкананні // № 1—2 (53). С. 227—229. **Рэц. на:** Biblia ruska, vyložena doktorom Franciskom Skorinoju (Prag, 1517—1519): Kommentare; Apostol (Winia, 1525): Facsimile und Kommentare / hrsg. von Hans Rothe und Friedrich Scholz. — Paderborn — München — Wien — Zürich: Ferdinand Schöningh, 2002. — 1048 s.; Evanhalije in der Übersetzung des Vasil Tjapinski um 1580: Faksimile und Kommentare / hrsg. von Heorhi Halenčanka. — Paderborn; München [u.a.]: Schöningh, 2005. — 231 s.

183. **Сідарэвіч, Анатоль.** На пераломе жалеа і песняў // № 9 (60). С. 236—237. **Рэц. на:** Танк, Максім. Збор твораў: У 13 т. Т. 1—4. — Мінск: Беларуская навука, 2006—2007.

184. **Харэўскі, Сяргей.** Без узроставак абмежаванняў // № 4 (55). С. 233—235. **Рэц. на:** Мудроў, Вінцэсь. Альбом сямейны / Радзіё Свабодная Эўропа. — Радзіё Свабода, 2007. — 232 с.: іл. — (Бібліятэка Свабоды. XXI стагоддзье).

ЭСЭІСТЫКА

185. ***Акудовіч, Валянцін.** Яны проста гуляюць (Наконт моладзевага супраціву) / № 1—2 (53). С. 75—78.

186. ***Акудовіч, Валянцін.** Вялескаўская лекцыя // № 6 (57). С. 145—152.

187. **Андэрсан, Пэры.** Расейская «кіраваная дэмакратыя»: Саюз моцнага кулака і вострага розуму / Пер. з анг. Р. Д. // № 5 (56). С. 100—109. Бібліягр. у падрадж. заўвагах.

188. **Аркуш, Алесь.** Недазвняты Быкаў // № 12 (63). С. 103—108.

189. **Аўраменка, Васіль.** Самагубства і эўтаназія // № 12 (63). С. 92—98.

190. **Баркоўскі, Павал.** Сымбалічны пурпурава-салатавы парадок: Беларусь = Народны Прэзідэнт // № 3 (54). С. 96—101.

191. **Бекус, Нэлі.** Амстэрдам, або Пра горад майго досведу // № 9 (60). С. 185—190.

192. **Гапава, Алена.** Пошук сэнсу перанесеных пакут // № 5 (56). С. 87—92. Бібліягр. у падрадж. заўвагах. **Рэц. на:** Улицкая, Людмила. Даниэль Штайн, переводчик. — Москва: Эксмо, 2006; Гапова, Елена. Женщины на краю Европы. — Минск: Пропилей, 2003.

193. **Гапеева, Вольга.** Літаратура мужчынскага роду // № 4 (55). С. 129—136. Бібліягр. у падрадж. заўвагах.

194. **Ловінк, Гетр.** Блогі і падзеньне ўлады традыцыйных мэдыяў / Пер. з анг. V. K. // № 4 (55). С. 121—128.

195. **Лявончык, Аляксей.** Аўганскія згадкі // № 3 (54). С. 82—95: іл.

196. **Марплз, Дэйвід Р.** Ці ёсць у Беларусі беларусы? // № 5 (56). С. 93—96.

197. ***Місевіч, Віктар.** Мяжа чалавечае годнасьці // № 12 (63). С. 98—102.

198. **Рабчук, Мікола.** Украіна: сутыкненне цывілізацыяў // № 5 (56). С. 97—99.

199. **Рорці, Рычард.** Дэмакратыя і філязофія / Пер. з анг. V. K. // № 7—8 (58—59). С. 222—229.

200. ***Садоўскі, Пётра.** Блізкароднасны «культуралізм»: ці бясшэпны ён? / № 4 (55). С. 137—148.

201. ***Садоўскі, Пётра.** Хрысціянства, палітыка і «дабудова» нацыі // № 6 (57). С. 82—107. Бібліягр. у падрадж. заўвагах. **Рэц. на:** Севярынец, Павал. Нацыянальная ідэя. Фэнаменалёгія Беларусі. — Рыга: Ontis, 2007; Weidenfeld, Werner. Die Europäische Verfassung verstehen. Verlag Bertelsmann Stiftung. — Gütersloh, 2006;

Акудовіч, Валянцін. Дыялогі з Богам. — Мінск: Логвінаў, 2006.

202. **Севярынец, Кастусь.** 13 км — мой шчаслівы чортаў тузін // № 3 (54). С. 102—111.

203. **Тарас, Валянцін.** Цярушынкi сьмецьця на чыстай падлозе: Нататкі пра пераклад // № 11 (62). С. 435—445. **Рэц. на:** Мілаш, Чэслаў. Іншага канца сьвету ня будзе: Выбраныя творы / Уклад. і рэд. Андрэй Хадановіч; Пер. Лявона Баршчэўскага, Яўгена Бурага, Юрася Бушлякова, Алега Мінкіна, Алеся Разанава, Міколы Раманоўскага, Андрэя Хадановіча, Алеся Чобата, Яна Чыквіна. — Wrocław: Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego, 2006. — 352 s.; Гуканне паэзіі Усходу: Пазыкі: пазычаў Рыгор Барадулін / Рэд. А. Сакалоўская; пер. Р. Барадуліна; уклад. У. Завальнюка, А. Сакалоўскай. — Мінск, 2007. — 312 с.

204. **Цеплякоў, Аркадзь.** Марсэльезай супраць сацыяльнага блюзу: Француская нацыянальная тоеснасьць у люстры прэзыдэнцкіх выбараў // № 6 (57). С. 138—144.

205. **Чавусаў, Юры.** Бэтонныя агаро-

джы са сьлядамі ад куляў // № 3 (54). С. 74—81: іл.

206. ***Чыжэўскі, Кшыштаф.** Малы нью-ёркскі паэтычны слоўнік / Пер. з польск. Сяргея Петрыкевіча // № 6 (57). С. 108—137. Бібліягр. у канцы артыкула.

IN MEMORIAM

207. **Баркоўскі, Павал.** Рычард Макей Рорці (1931—2007) — іронік і рамантык салідарнасьці // № 7—8 (58—59). С. 230—232.

208. **Макмілін, Арнольд.** Гай Пікарда (20 ліпеня 1931 г. — 20 красавіка 2007 г.) / Пер. з анг. А. Б. // № 9 (60). С. 238—239.

209. **Рублеўская, Тацяна.** Ідэальнае забойства рэчаіснасьці [памяці Жана Бадрыяра] // № 4 (55). С. 236—239.

210. ***Садоўскі, Пётра.** ...як сама Расія [памяці Барыса Ельцына] // № 5 (56). С. 236—239.

Падрыхтавала Тацяна Вабішчэвіч